

Notat om erstatning for omklassificering af veje

Dette notat omhandler spørgsmål, som er rejst i relation til beslutninger om at ændre vejes status (omklassificering) fra offentlige til private veje og vice versa.

Der er rejst spørgsmål om nedklassificering af en vej fra offentlig til privat er ekspropriation, som giver ret til erstatning. Der er også rejst spørgsmål om, hvad der er gældende, hvis en omklassificering af en vej vil stride mod en områdedeklaration, byplanvedtægt eller lokalplan. Der er endvidere rejst spørgsmål om betydningen af, at der er sket tinglysning af en vejs status i forhold til en omklassificering.

I notatet sondres ikke mellem lokalplaner, byplanvedtægter og områdedeclarationer, idet det forudsættes, at der i alle tilfælde er tale om regulering af anvendelsen af et nærmere geografisk område.

Ekspropriation

Det er i vejlovens § 43¹ taget stilling til i hvilke tilfælde, der kan ske ekspropriation vedrørende veje. Lovgiver har dermed beskrevet, hvornår og i hvilke situationer, der kan foretages ekspropriation, hvordan det skal foregå, hvordan erstatningen skal udregnes og hvordan taksationskommissionen skal nedsættes. Bestemmelsen anses som udtømmende.

Hjemlen til at omklassificere veje findes i vejloven § 23. Det er med hjemmel i denne bestemmelse, at kommunen kan beslutte at omklassificere en vej. Der er til bestemmelsen ikke knyttet nogen betingelser eller konsekvenser for at træffe denne beslutning. Der er ingen henvisning til vejlovens § 43, der omhandler ekspropriation, hvilket havde været tilfældet, hvis lovgiver havde betragtet omklassificering af veje som ekspropriation og dermed ret til erstatning.

Vejloven er grundigt diskuteret og gennemarbejdet i forarbejderne, og ingen steder er nævnt muligheden for at sidestille nedklassificering med ekspropriation. Lovgiver har således ikke åbnet op for, at nedklassificering af en offentlig vej skal kunne udløse erstatningskrav fra grundejere - heller ikke i det tilfælde at en lokalplan eller områdedeklaration er tinglyst på en ejendom. Der er således kun mulighed for ekspropriation i de situationer, der allerede er nævnt i loven.

Postadresse:

Favrskov Kommune
Teknik og Kultur Sekretariatet
Skovvej 20
8382 Hinnerup

Tlf. 8964 1010

favrskov@favrskov.dk
www.favrskov.dk

16. maj 2012

Sagsbehandler:

Claus Vind Andersen
Tlf. 8964 5126
cvan@favrskov.dk

Personlig henvendelse:

Favrskov Kommune
Teknik og Kultur Sekretariatet
Torvegade 7
8450 Hammel

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1048 af 3. november 2011

Konflikt mellem lokalplan og vejloven

En områdedeklaration eller lokalplan vedtages med hjemmel i planloven². Bestemmelser i en områdedeklaration eller lokalplan, der regulerer en vejs status, må altid vige for en beslutning taget med hjemmel i den lov, der regulerer et særligt forhold f.eks. veje.

Den rettighed, en grundejer har fået i medfør af en lokalplan eller områdedeklaration med hjemmel i planloven, kan altid ændres ved en ny byrådsbeslutning. Der kan således vedtages en ny lokalplan for et område, hvormed deklARATIONER som deres indhold er uforenelige med den nye lokalplan ophæves med lokalplanens endelige vedtagelse. Dette vil være en regulering, som ikke giver grundejere med rettigheder efter ophævede deklARATIONER ret til erstatning. Det bemærkes, at vedtagelse af en ny lokalplan ikke har betydning for eksisterende lovlig anvendelse af en ejendom, som således kan fortsætte.

Hvis bestemmelser i en lokalplan eller områdedeklaration strider mod anden lovgivning, som særligt regulerer det forhold som lokalplanen tilsigter at regulere, vil lokalplanen ikke have retsvirkning efter sit indhold.

Hvis bestemmelser i en lokalplan eller områdedeklaration vil forhindre en kommune i at udøve sin ret med hjemmel i særlovgivningen til at regulere f.eks. vejens status, vil bestemmelserne ikke have retsvirkning efter deres indhold.

Tinglysningens retsvirkning

Er en områdedeklaration, byplanvedtægt eller lokalplan tinglyst på en ejendom, gælder tinglysningen kun den formelle tydeliggørelse af deklARATIONEN eller lokalplanen over for tredjemand. Tinglysningen statuerer ikke en materiel ret til vejen, eller at ejendommens ejer har en særlig rettighed til vejen, eller rettighed til at fastholde vejens status. Der foreligger således ikke en ret, som ikke kan ændres ved en byrådsbeslutning med hjemmel i vejloven. En sådan beslutning kan træffes uden at være i strid med en tinglyst områdedeklaration eller lokalplan.

Det kan afslutningsvist oplyses, at lokalplaner mv. ikke længere skal tinglyses. Med indførelsen digital tinglysning³ skulle lokalplaner fra og med den 8. september 2009 ikke længere tinglyses. Samtidig skal alle gældende lokalplaner og byplanvedtægter være indberettet til PlansystemDK, hvormed tydeliggørelsen af et områdes offentligretlige regulering er sikret på denne vis.

² Lovbekendtgørelse nr. 937 af 24. september 2009

³ Bekendtgørelse nr. 840 af 31. august 2009

